

Протокол
от заседание на Обществения съвет по въпросите на младежта
към министъра на младежта и спорта
10.01.2023 г. от 14:00 ч.

На 10 януари 2023 г. от 14:00 ч. в сградата на Министерство на младежта и спорта се проведе заседание на Обществения съвет по въпросите на младежта към министъра на младежта и спорта. То бе водено от заместник-министър Петър Бучков, съвместно с Милена Андреева – директор на дирекция „Младежки политики“.

На заседанието присъстваха:

1. Г-н Петър Бучков – заместник-министър, ММС;
2. Г-жа Лилия Еленкова – съветник на министъра на младежта и спорта;
3. Г-жа Милена Андреева – директор на дирекция „Младежки политики“, ММС;
4. Г-жа Йоанна Дочевска – Асоциация за развитие на българския спорт;
5. Г-н Мирослав Цеков – Национален младежки форум;
6. Г-жа Адела Бозмарова – Национален младежки форум;
7. Г-н Христо Радославов – Национален младежки форум;
8. Г-н Йоан Стоянов – Национален младежки форум;
9. Г-н Божидар Цветков – Сдружение „Български младежки форум“
10. Г-н Иван Станков – Сдружение „Асоциация за международно обществено развитие“;
11. Г-н Андреас Петков – Сдружение „Асоциация на обединените европейски студенти“;
12. Г-жа Таня Тодорова – Сдружение „Чемпиънс Фактори“;
13. Г-жа Розалина Недкова – Сдружение „Дружество на Обединените нации в България“
14. Г-н Радослав Георгиев – Сдружение „Активно общество“.

Заседанието протече при следния дневен ред:

1. Представяне на резултати от проведено Национално представително количествено проучване сред младежи на възраст 15-29 години: навици на консумация на храни и други продукти, NEETs проблематика, младежки организации (октомври 2022 г.);
2. Представяне на Наръчник за местна младежка политика, изготвен от Национален младежки форум по проект „Диалог и участие“ в изпълнение на процеса по Диалога на ЕС по въпросите за младежта в България;
3. Представяне на Наредба № 1 от 10.06.2022 г. за условията и реда за финансиране на проекти по национални програми за младежта;

4. Разни:
- а) Представяне на Европейска харта на младежта и демокрацията;
 - б) Представяне на участието на Министерство на младежта и спорта в Експертна работна подгрупа за младежка работа към Европейската комисия;
 - в) Процедура за избор на нов състав на Обществен съвет по въпросите за младежта.

Г-н Петър Бучков откри заседанието, приветства участниците и представи дневния ред. Дневният ред беше приет със следните промени: Променя се редът на точка 1 и точка 2.

По първа точка от дневния ред – Представяне на Наръчник за местна младежка политика, изготвен от Национален младежки форум по проект „Диалог и участие“ в изпълнение на процеса по Диалога на ЕС по въпросите за младежта в България.

Г-н Мирослав Цеков – председател на Национален младежки форум (НМФ), г-н Йоан Стоянов – главен секретар на НМФ, и г-н Христо Радославов – експерт „Комуникации и партньорства“ на НМФ, представиха на участниците Наръчник за местна младежка политика (Наръчника), изготвен от Национален младежки форум по проект „Диалог и участие“ в изпълнение на процеса по Диалога на ЕС по въпросите за младежта в България. Г-н Цеков предостави информация относно процеса на изготвяне на Наръчника, който е разработен като колективен труд на с участието на Национален младежки форум и голяма част от членовете на Националната работна група по изпълнение на Диалога на ЕС по въпросите на младежта. Изследването в Наръчника е проведено в началото на 2022 г. Информацията е събрана чрез търсене на публично достъпна информация на интернет страниците и профилите в социалните мрежи на общините, както и чрез телефонни интервюта с експертите от общините, отговарящи за младежките политики.

Наръчникът за местна младежка политика съдържа добри примери за младежка политика на местно ниво в градовете Варна и Перник, както и предложения за инструменти, които местните власти могат да използват при осъществяване на местната младежка политика – препоръки за изготвяне, изпълнение и оценяване изпълнението на местни младежки стратегии.

В контекста на така представения Наръчник д-р Лилия Еленкова направи ретроспекция на усилията при изпълнението на младежките дейности и прилагането на младежките политики в България.

Национален младежки форум разпространи Наръчника сред участниците в заседанието и призовава за широко разпространение на документа.

По втора точка от дневния ред – Представяне на резултати от проведено Национално представително количествено проучване сред младежи на възраст 15-29 години: навици на консумация на храни и други продукти, NEETs проблематика, младежки организации (октомври 2022 г.)

Резултатите бяха представени от представители на агенция Галъп интернешънъл болкан. Проучването е проведено през месец октомври 2022 г. по метода „лице в лице“. Направени са 1008 ефективни интервюта. Изследваните теми са основно здравословния начин на живот, изразен чрез начина на хранене, употреба на наркотични вещества,

алкохол, тютюнопушене, употреба и разпространение на наркотични вещества, включително хелий, райски газ, хероин, кокаин и др., ситуация на NEETs в страната и взаимодействие, комуникация, сътрудничество между младежите и младежките организации и младежките работници. Според демографските данни по така изследваните теми, представени от Галъп интернешънъл болкан, навършването на пълнолетие, напускането на семейството, напускането на училище и прехода от един тип живот към някакъв вид самостоятелност представлява повратен момент за младите хора и заслужава да бъде изследван, включително отношение към култура, институции, образование, прекарване на свободното време.

В рамките на дискусиата се очерта необходимостта от задълбочаване по темата младежки работници и младежки организации, за да се проучи разпознаваемостта и признаването на този тип работа. Младежките преходи са друг въпрос, който си струва да бъде изследван.

Водеща тема на дискусиата след представеното проучване бе участието на младите хора, включително политическото, гражданското участие, участието им в младежки организации, както и съществуващите възможности за самоорганизиране на младежите. Беше изразено мнението, че би било полезно в бъдеще да бъде изследвано към каква култура социализираме младите хора от гледна точка на гражданската култура, както и ценности, стилове на живот и др. По темите съществуват изследвания, които представят откъслечна картина, като липсва задълбочено проучване към настоящия момент.

По трета точка от дневния ред – Представяне на Наредба № 1 от 10.06.2022 г. за условията и реда за финансиране на проекти по национални програми за младежта.

Заместник-министър Петър Бучков представи пред Обществения съвет по въпросите на младежта към министъра на младежта и спорта разработения нов проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 за условията и реда за финансиране на проекти по национални програми за младежта.

С цел подобряване на действащите процедури в подзаконовия нормативен акт, е разработен нов проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 за условията и реда за финансиране на проекти по национални програми за младежта. Целта на промените е да се отстранят несъвършенствата и непълнотите в съществуващата нормативна уредба, както и да се прецизират разпоредбите с цел практическото им прилагане. Те са съобразени с приоритетите на националната политика за младежта, както и с отчетените потребности за усъвършенстване на процедурите и разширяване на възможностите за привличане на външен експертен ресурс в процеса на оценка и селекция на проектните предложения по националните програми за младежта и младежки дейности.

Основните изменения касаят:

1. Приемането на Националната програма за изпълнение на младежки дейности по чл. 10а от Закона за хазарта от Министерския съвет съгласно чл. 7 от Закона за младежта, който регламентира законова делегация на Министерския съвет да приема национални програми за младежта по предложение на министъра на младежта и спорта.

2. Обстоятелствата за недопустимост за финансиране, касаещи невъзможността на юридически лица и неформални групи да изпълняват повече от един проект по програмите на Министерството на младежта и спорта. По този начин се дава възможност на организациите да бъдат бенефициери по различни програми, което ще разшири възможностите за изпълнение на проекти в полза на младежта, изпълнението на целите на политиката, постигане на заложените индикатори по програмите, а също така и обхвата в териториален план на млади хора в дейности и услуги.

3. Разширяване на възможностите за привличане и подбор на външни експерти/оценители, които да участват в дейността на експертната комисия за разглеждане и оценка на проектни предложения. Регламентира се допълнителен начин за подбора им, като се дава възможност експертите, освен с конкурс, проведен от ММС, да бъдат привлечени от други държавни администрации, провеждащи избор на сходен принцип. С изменение и допълнение на нормите, регламентиращи дейността на експертната комисия, за първи път се дава възможност в дейността ѝ да участват и наблюдатели от гражданския сектор.

4. Допълнени са също така и текстовете, касаещи работата на експертната комисия, която ще извършва своята дейност въз основа на Вътрешни правила за администриране на национални програми за младежта.

5. В проекта за изменение на подзаконовия акт е разписана изцяло нова разпоредба, която регламентира реда за оценка на проектните предложения. Тя ще се извършва задължително от двама оценители, като се включва и трети арбитър.

6. Дава се по-голяма възможност за коригиране на несъществени пропуски и/или технически грешки.

По четвърта точка от дневния ред – Разни

Повдигнат бе въпросът дали се предвижда да бъде изготвен годишен план за работата на обществения съвет по въпросите за младежта към министъра на младежта и спорта. Г-жа Милена Андреева посочи, че този въпрос не е предвиден в рамките на днешното заседание, тъй като предстои обявяване на процедура за съставяне на нов Обществен съвет по въпросите за младежта съгласно последните изменения на Закона за младежта от месец август 2022 г. Приемането на работен план за дейността на Обществения съвет ще се предложи след обновяване на неговия състав съгласно новите законови разпоредби.

а) Представяне на Европейска харта на младежта и демокрацията;

Европейската харта на младежта и демокрацията беше представена от Национален младежки форум. Документът беше разпространен сред членовете на Обществения съвет предварително. Г-н Цеков прикани Европейската харта да бъде използвана възможно най-много в комуникацията с институциите. Това е един от първите резултати от Европейската година на младежта, който е завършен и може да се прилага в на практика. Разработен е съвместно от институциите, младежките организации и неорганизиран млади хора. Европейската харта на младежта и демокрацията съдържа четири тематични раздела: образование, сътрудничество, информация; овластяване на младите хора, лидерство и демократично участие; роля на новите технологии и цифровизация и

интегриране на въпросите, свързани с младежта, в политиките и политическото представителство. Всяка от темите съдържа препоръки на различни нива – местно и регионално, национално и европейско ниво.

б) Представяне на участието на Министерство на младежта и спорта в Експертна работна подгрупа за младежка работа към Европейската комисия;

Г-жа Десислава Теодосиева – държавен експерт в дирекция „Младежки политики“, е представител на ММС в Експертна работна подгрупа за младежка работа към Европейската комисия. Тя представи извършената от експертната подгрупа работа. Задачите ѝ са да изготви препоръки за създаване и разработване на платформа за споделяне на информация, знания и добри практики за сътрудничество и взаимно обучение в съответствие с нуждите на младежките работници и да подпомогне развитието на платформата и разпространението ѝ сред широката аудитория от практикуващи младежки работници.

Представена беше архитектурата на бъдещата платформа, възприета от експертната подгрупа, както и съдържанието на препоръките за нея.

Препоръките за създаване и разработване на платформата са в проект и документът не е разпространен, тъй като от Европейската комисия, в качеството си на председател на експертната група, беше изискано експертите да не разпространяват препоръките преди окончателното публикуване на документа. Предстои финализираният документ да бъде представен на Работна група „Младеж“ към Съвета на ЕС.

Беше поискано допълнително да бъдат предоставени изследвания, представени в рамките на експертната подгрупа и да се прецени как те биха могли да послужат на национално ниво.

На поставения въпрос може ли да бъде получена информация защо и кога ще бъдат финализирани препоръките и представени на работна група „Младеж“ към Съвета на ЕС, представителите на ММС се ангажираха да бъде изискана допълнителна информация за това чрез първи секретар „Младеж и спорт“ към ППРБЕС в Брюксел.

в) Процедура за избор на нов състав на Обществен съвет по въпросите за младежта.

Г-жа Милена Андреева припомни на участниците, че Общественият съвет вече е официално е включен като основен съвещателен орган с консултативни функции към министъра на младежта и спорта съгласно новия член 11а от Закона за младежта. Установените със закона функции на Обществения съвет по въпросите за младежта са идентични на функциите, които той изпълнява и към днешна дата. Налице са промени по отношение на състава на Обществения съвет. Посочи, че са налице промени и по отношение на това какво е младежка организация и национално представителна младежка организация. В заключителните разпоредби на закона е предвидено, че организациите разполагат със срок от една година да осигурят съответствие с новите изисквания.

Г-жа Андреева информира, че на сайта на НИСМ са публикувани новите бланки и прикани участниците да започнат да въвеждат своите организации към съответния ред и да се регистрират.

Посочи, че съгласно становище на дирекция „Правно и административно обслужване“ на ММС Общественият съвет все още може да функционира като работна група към министъра. ММС е взело решение да се пристъпи към провеждане на процедура за сформирание на Обществен съвет съгласно разпоредбите на закона.

ММС е разработило няколко критерии, които биха били водещи при оценяването на кандидатите за членство в Обществения съвет с цел да се отсеят най-активните организации, желаещи да имат реален принос.

Предлага се организациите, които членуват в Обществения съвет да отговарят най-малко на четири от следните критерии:

1. Опит в реализирането на инициативи и проекти в областта на младежките дейности, които доказват с предоставяне на информация, договори или други документи за реализирани дейности, инициативи и проекти в сферата;

2. Експертиза в разработване на нормативни, стратегически и други документи в областта на политиките за децата и младежта, които се доказват с предоставяне на заповеди или други документи за участие в работни групи на органи от национално и местно ниво;

3. Експертиза в областта на изготвянето на проучвания, анализи, прогнози и оценки в областта на младежта. Доказва се с предоставяне на материали от реализирани от тях проучвания, материали от анализи, научни статии и други;

4. Опит в областта на неформалното образование и младежката работа. Доказва се с предоставяне на дипломи и сертификати на членове на екипа на организацията, материали от проведени обучения, снимков материал и други;

5. Опит в областта на младежкото доброволчество. Доказва се с предоставяне на информация за проведени кампании, акции, инициативи в сферата на доброволството.

6. Доказана активност в процеси по обществени обсъждания и консултации на нормативни, стратегически и други документи в областта на политиките за децата и младежта, които се доказват с предоставяне на копия на становища, позиции или друг вид документи.

Г-жа Андреева приветства предложението на Национален младежки форум да сподели своя опит от участието си в такъв тип съвети.

Участниците посочиха, че критериите са достатъчно изчерпателни, но за да се гарантира актуалност на опита по посочените по-горе критерии, беше предложено този опит да се отнася за времеви хоризонт от 2 или 3 години назад. Призоваха за по-дълъг срок на процедурата за кандидатстване и ясно описание на начина за доказване изпълнението на критериите.

Предложено беше в рамките на процедурата за сформирание на новия Обществен съвет да се осигури и пространство за обсъждане на правилата за работата му и актуализиране на сега действащите правила.

ММС пое ангажимент да стартира процедурата в най-кратки срокове, за да се даде възможност на организациите да се приведат в съответствие с новите изисквания и да подготвят документите си за кандидатстване за членство в Обществения съвет.

Заседанието приключи в 16:30 ч.

Изготвил: Десислава Теодосиева – държавен експерт в дирекция „Младежки политики“